

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 42/2018)

София, 24 октомври 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 18.10.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 18.10.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

Според оперативните данни към 18.10.2017 г., жътвата на маслодаен слънчоглед на практика е приключила (99,6% реколтирани площи), като продукцията надхвърля с 2,4% нивото отпреди една година. Производството на царевица отбелязва по-значителен ръст на годишна база - с 31,2%, вследствие на чувствително нарастване на средния добив от декар.

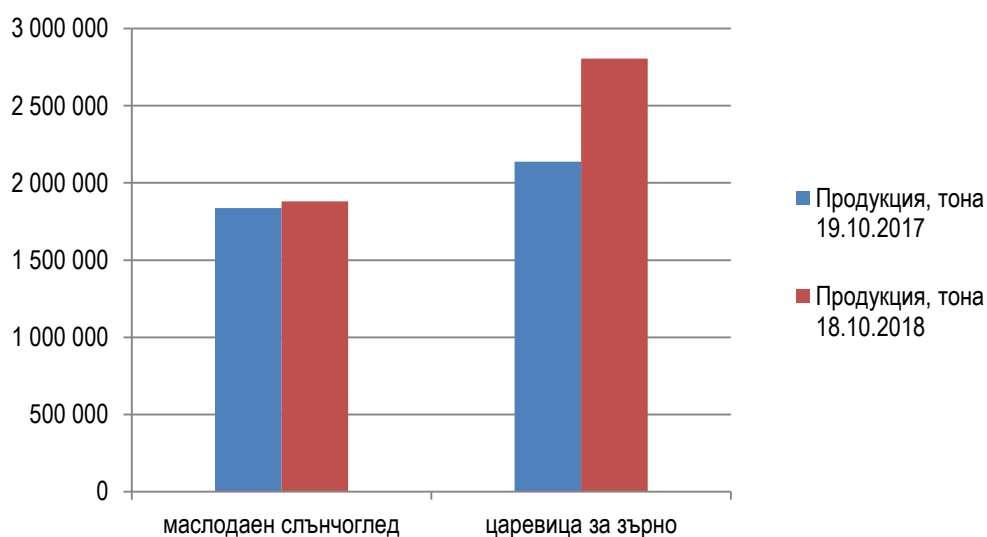
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 18.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	18.10.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 349 986	7 318 787	99,6%	1 880 850	257	-9,3%	-9,1%	2,4%	12,7%
царевица за зърно	4 101 034	3 700 887	90,2%	2 806 101	758	-1,9%	0,5%	31,2%	30,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 18.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

Последните оперативни данни сочат увеличение на производството на пълпеша, домати, ориз и силажна царевица с между 3,3% и 23,4% спрямо година по-рано. Това се дължи основно на по-големия размер реколтирани площи, а при домати и силажната царевица и на по-висок среден добив.

Към 18 октомври 2018 г. производството на тютюн тип „Ориенталски“ бележи ръст от 28,7% в сравнение с аналогичния период на 2017 г., докато това на тютюните тип „Бърлей“ и „Вирджиния“ намалява, респективно с 26% и с 62,7%.

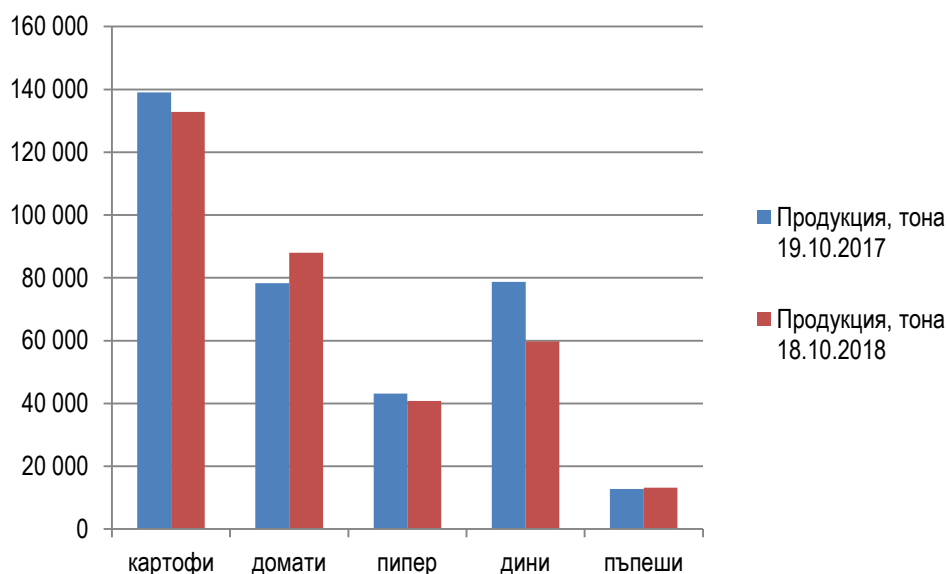
Събраната продукция от останалите наблюдавани пролетни култури е в границите от 4,4% (картофи) до 76,3% (градински грах) под миналогодишната, поради свиване на площите и/или понижение на добивите от декар.

Реколта от пролетници към 18.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

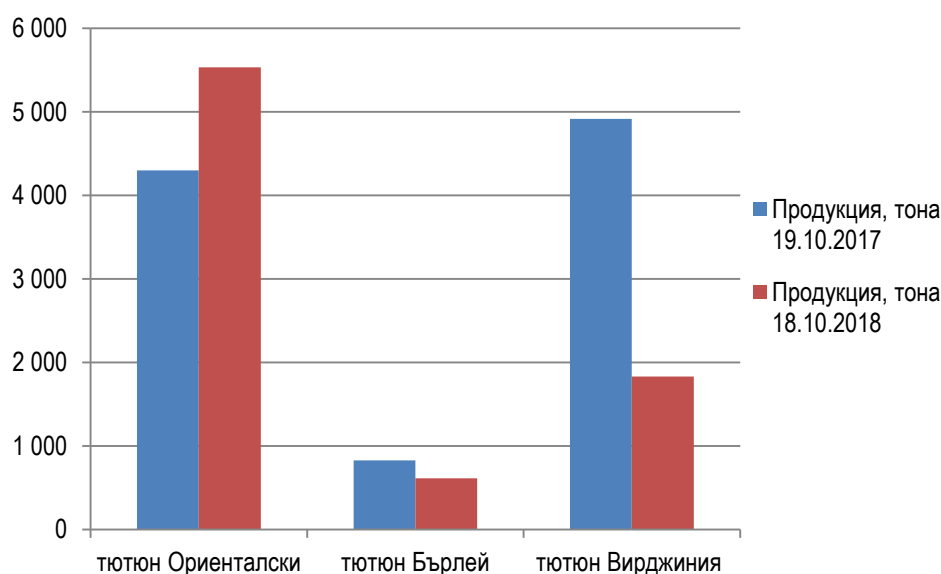
	18.10.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 962	98 285	132 829	1 351	-11,1%	-1,7%	-4,4%	-2,8%
домати	38 799	38 634	87 973	2 277	4,2%	9,0%	12,3%	3,0%
пипер	27 878	26 866	40 837	1 520	-7,9%	-9,8%	-5,3%	4,9%
дини	35 059	34 429	59 791	1 737	-5,2%	-6,6%	-24,1%	-18,6%
пъпеши	16 056	15 857	13 172	831	16,5%	15,3%	3,3%	-10,4%
фасул	25 823	25 258	3 318	131	-38,5%	-37,9%	-44,9%	-11,5%
градински грах	14 171	10 626	2 317	218	-53,3%	-58,9%	-76,3%	-42,5%
леща	36 023	33 811	3 318	98	-11,3%	-10,0%	-31,9%	-24,6%
соя	24 860	24 832	5 206	210	-78,4%	-69,3%	-64,7%	14,8%
ориз	101 700	31 450	19 556	622	5,8%	32,3%	22,9%	-7,2%
овес	73 714	68 751	14 986	218	-33,8%	-20,1%	-28,7%	-10,7%
сорго	21 213	11 022	2 623	238	-17,8%	-46,4%	-51,9%	-10,2%
шарен слънчоглед	36 605	33 110	7 418	224	-38,2%	-39,9%	-28,8%	18,5%
царевица силажна	179 156	173 536	417 612	2 406	1,4%	9,8%	23,4%	12,4%
пролетен ечемик	28 489	28 489	8 464	297	-38,1%	-17,9%	-35,5%	-21,4%
фуражен грах	309 121	260 933	42 188	162	0,0%	-14,4%	-55,9%	-48,4%
памук	31 286	5 208	322	62	-0,3%	-43,6%	-61,6%	-31,9%
лен	800	300	30	100	-24,5%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 071	33 071	5 532	167	4,8%	4,8%	28,7%	22,8%
тютюн Бърлей	3 888	3 886	612	157	-38,6%	-38,5%	-26,0%	19,8%
тютюн Вирджиния	25 383	18 339	1 832	100	-27,7%	-40,6%	-62,7%	-37,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 18.10.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

**Производството от основни сортове тютюн към 18.10.2018 г., сравнено със същия
период на 2017 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Като цяло, към 18 октомври 2018 г. производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури е по-високо спрямо същия период на 2017 г. Най-значителен ръст се отчита при крушите - с 80,7%, а намаление - само при прасковите и кайсиите, съответно с 19,9% и 50,5%. На този етап производството на грозде от винени и десертни лозя е с около 17% над миналогодишното. При повечето наблюдавани култури е налице увеличение на реколтираните площи на годишна база, достигащо до 43,9% (сливи), докато средните

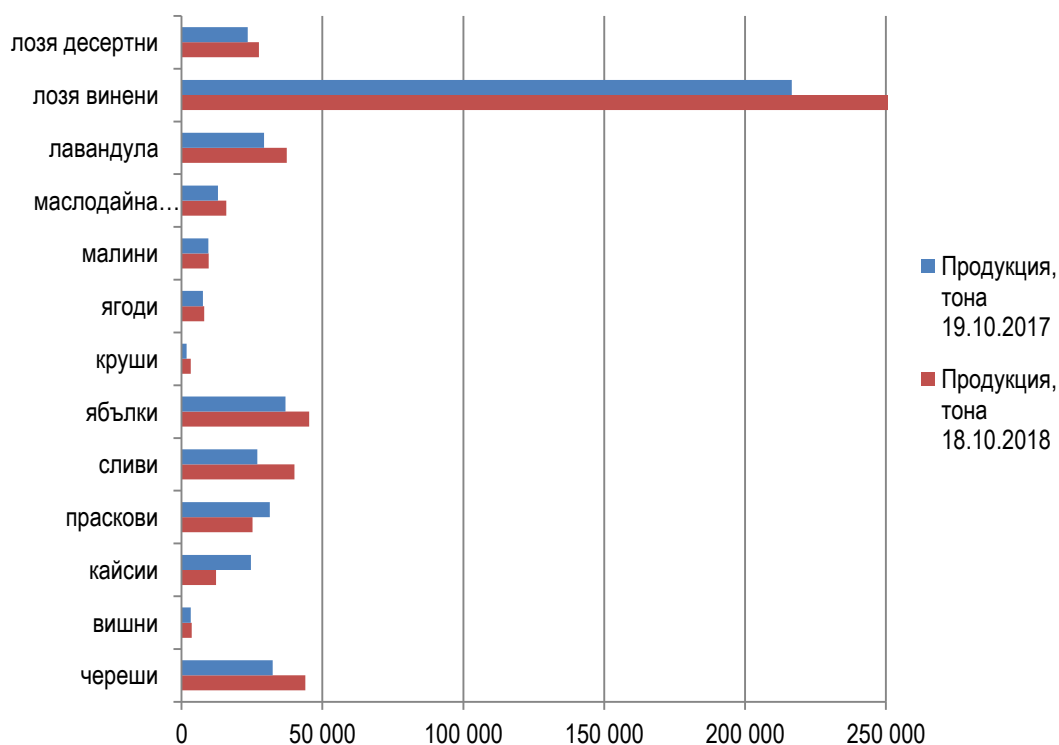
добиви бележат разнопосочни изменения, в границите от -42% (кайсии) до +29% (сливи).

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 18.10.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	18.10.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	79 998	43 944	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,6%
вишни	13 308	11 818	3 624	307	-4,2%	4,1%	10,1%	5,9%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,7%	-50,5%	-42,0%
праскови	42 114	38 515	25 208	655	5,2%	-0,5%	-19,5%	-19,0%
сливи	69 109	61 328	40 105	654	7,4%	15,5%	49,0%	29,0%
ябълки	50 095	44 028	45 346	1 030	5,0%	24,9%	22,9%	-1,6%
круши	5 492	4 843	3 263	674	22,2%	43,9%	80,7%	25,5%
ягоди	10 376	9 956	8 069	810	3,8%	6,1%	5,6%	-0,5%
малини	23 908	22 008	9 688	440	9,0%	10,5%	2,2%	-7,6%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	99 772	37 360	374	31,4%	28,1%	27,4%	-0,8%
лозя винени	469 475	431 433	252 929	586	-4,6%	-1,4%	16,7%	18,4%
лозя десертни	47 330	44 905	27 420	611	-4,5%	0,9%	16,9%	15,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 18.10.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 18.10.2018 г. е извършена прецедентна подготовка на 12 611 209 дка с есенници, а дълбока оран - на 4 245 291 дка, при съответно 10 566 132 дка и 4 179 854 дка по същото време на 2017 г.

Към този момент засетите площи с пшеница и тритикале са малко над миналогодишните – респективно с 3,1% и 2,1%, докато сеитбата на останалите три наблюдавани култури изостава с между 3% и 36,4%, най-значително при ръжта.

Засети площи с есенници към 18.10.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	19.10.2017	18.10.2018	Изменение
пшеница	6 297 811	6 494 333	3,1%
ечемик	637 741	618 705	-3,0%
маслодайна рапица	1 502 064	1 405 670	-6,4%
ръж	17 375	11 054	-36,4%
тритикале	38 059	38 877	2,1%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

Общо за периода от началото на пазарната 2018/19 година до момента, през Пристанище Варна¹ са изнесени 1 014,9 хил. тона пшеница (в т. ч. 31,3 хил. тона през последната седмица), което е с 19,1% под нивото, отчетено по същото време на миналата година. При експорта на ечемик и рапица през порта също е налице намаление на годишна база – съответно с 84,3% и 21,7%, като през последната седмица не са преминавали товари с двете култури.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 21.10.2017	02.07. – 21.10.2018	Изменение
пшеница	1 254 001	1 014 921	-19,1%
ечемик	86 684	13 625	-84,3%
рапица	153 397	120 053	-21,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на новия сезон не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и рапица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица се наблюдава активизиране на експорта на царевица през Пристанище Варна (с изнесени 72,7 хил. тона), в резултат от което изоставането спрямо миналогодишния сезон се свива до малко под 25%. От началото на 2018/19 пазарна година до 21.10.2018 г. през порта не е реализиран износ на слънчоглед, при отчетени 51,3 хил. тона година по-рано.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 21.10.2017	03.09. – 21.10.2018	Изменение
царевица	236 423	178 340	-24,6%
слънчоглед	51 272	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на месец юли 2018 г. до момента не е осъществяван внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 17 октомври 2018 г. се отчита леко седмично понижение на средните изкупни цени на слънчоглед и рапица, съответно с 0,2% и 2%, и същевременно поскъпване на царевицата с 1,2%. Средните изкупни цени на пшеницата (хлебна и фуражна) и ечемика остават непроменени.

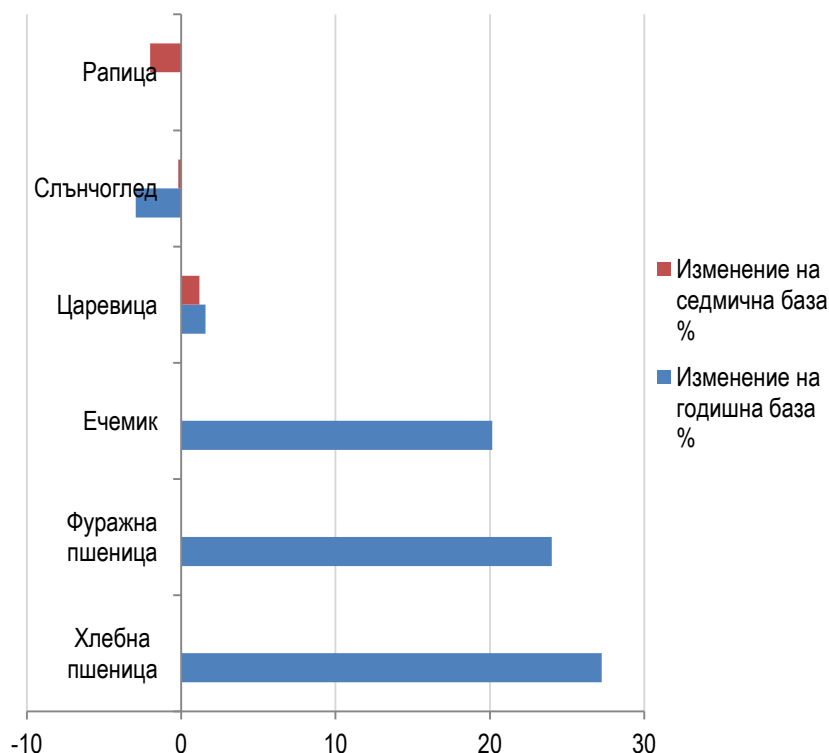
Изкупните цени на пшеницата и ечемика продължават да се движат значително над нивата отпреди една година, в рамките на 20,2% - 27,2%. При царевицата се отчита много по-слабо поскъпване – с 1,6%, докато слънчогледът поевтинява с 2,9%. Рапицата се изкупува на същата цена като година по-рано.

**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 17.10.2018 г.,
сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС**

	18.10.2017	10.10.2018	17.10.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	268	341	341	27,2	0,0
фуражна пшеница	254	315	315	24,0	0,0
ечемик	248	298	298	20,2	0,0
царевица	254	255	258	1,6	1,2
слънчоглед	543	528	527	-2,9	-0,2
рапица	683	697	683	0,0	-2,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
17.10.2018 г.**

4.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица средните цени на едро на повечето наблюдавани плодове и зеленчуци на тържищата в страната отбелязват понижение с между 2,5% (десертно грозде) и 8,3% (оранжерийни домати). Увеличение се отчита само при цените на картофите (с 6,9%) и червения пипер (с 16,9%).

Към този момент картофите, пиперът (зелен и червен) и оранжерийните домати се търгуват с между 3,3% и 55,6% по-скъпо спрямо миналата година, като най-значителен ръст е налице при цената на червения пипер. Същевременно, ябълките поевтиняват с

36,9%, а десертното грозде - с 4,8%.

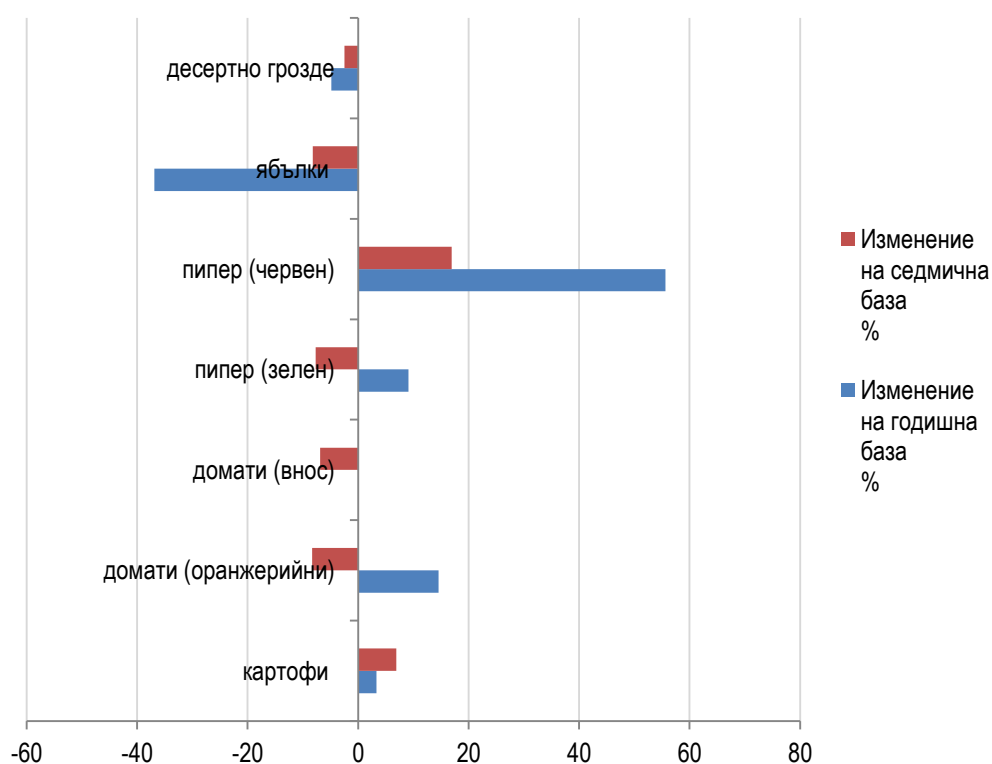
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 19.10.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	20.10.2017	12.10.2018	19.10.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,60	0,58	0,62	3,3	6,9
домати (оранжерийни)	1,92	2,40	2,20	14,6	-8,3
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,75	1,63	-	-6,9
пипер (зелен)	1,10	1,30	1,20	9,1	-7,7
пипер (червен)	1,33	1,77	2,07	55,6	16,9
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	1,80	*	-	-
ябълки	1,60	1,10	1,01	-36,9	-8,2
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,65	1,61	1,57	-4,8	-2,5

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 19.10.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от царевица и слънчоглед, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1500	100.00%	195	130
Бургас	285605	0	285005	99.79%	61777	217
Варна	414773	0	414773	100.00%	112557	271
Велико Търново	433712	0	433712	100.00%	113478	262
Видин	355945	0	355645	99.92%	92328.4	260
Враца	418730	115	418615	100.00%	111334	266
Габрово	29300	0	29300	100.00%	7973	272
Добрич	724168	0	724168	100.00%	217822	301
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	20586	100.00%	5137.8	250
Ловеч	132947	0	132947	100.00%	32372	243
Монтана	414961	0	414961	100.00%	105261	254
Пазарджик	64810	0	64810	100.00%	18117	280
Перник	76190	0	72550	95.22%	15199	209
Плевен	639468	0	636631.1	99.56%	176727.4	278
Пловдив	268140	0	268030	99.96%	62675.6	234
Разград	274990	0	274990	100.00%	71769.5	261
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	371489	100.00%	103641	279
Сливен	210600	0	210600	100.00%	38147	181
Смолян		0				
София-град	37697	0	37697	100.00%	8868	235
София	75586	0	75586	100.00%	15084.5	200
Стара Загора	445579	10152.8	435426.2	100.00%	92720.47	213
Търговище	250125	0	246425	98.52%	59184	240
Хасково	354052	0	343235	96.94%	86958.25	253
Шумен	364310	0	364310	100.00%	91824	252
Ямбол	300344	32.5	291117	96.94%	70036.5	241
ОБЩО	7360589	10603	7318787	99.58%	1880850.0	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0	3465	51.45%	1373.7	396
Бургас	18154	0	12782	70.41%	6875.58	538
Варна	125237	0	113103	90.31%	75876	671
Велико Търново	400440	0	365891	91.37%	289705	792
Видин	71065	0	58340	82.09%	37727	647
Враца	335390	0	319856	95.37%	260864	816
Габрово	20910	0	13460	64.37%	9386	697
Добрич	1014770	0	936400	92.28%	760763.5	812
Кърджали	830	0	650	78.31%	230	354
Кюстендил	4640	0	4640	100.00%	1245	268
Ловеч	105510	212	70455	66.91%	49986	709
Монтана	194760	0	189127	97.11%	149272	789
Пазарджик	22360	0	5900	26.39%	3900	661
Перник	7902	0	4138	52.37%	1239	299
Плевен	628084	0	576423	91.77%	446052	774
Пловдив	46300	0	37890	81.84%	29974	791
Разград	157965	0	148900	94.26%	103502	695
Русе	268080	0	251649	93.87%	211639.47	841
Силистра	285715	469.1	285245.9	100.00%	175417.6	615
Сливен	28600	0	28600	100.00%	17679	618
Смолян	573	0	570	99.48%	128.1	225
София-град	32470	0	7030	21.65%	5457	776
София	13653	0	700	5.13%	230.5	329
Стара Загора	36071	203.2	33443	93.24%	19447.98	582
Търговище	93573	0	80100	85.60%	49627	620
Хасково	11465	0	10905	95.12%	10395	953
Шумен	161286	0	137150.8	85.04%	84894	619
Ямбол	9380	0	4073	43.42%	3215	789
ОБЩО	4101918	884	3700887	90.24%	2806101.4	758

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	K (дка)	
Благоевград	20900				
Бургас	852300	140700	164900	83700	187300
Варна	493371	351871	261085	177585	290300
Велико Търново	647665	307800	327700	236300	206440
Видин	421100	396000	396000	396000	1200
Враца	457694	215400	215400	215400	244677
Габрово	49500	0	0	0	0
Добрич	3760582	535700	636950	100000	1003049
Кърджали	2800				1450
Кюстендил	34760	2400	2400	2400	25750
Ловеч	158150	76220	78420	4120	78200
Монтана	396100	84000	378200		139600
Пазарджик	57850	4900	4900	4900	15810
Перник	116010	19150	19150	17650	28550
Плевен	849751	710411	710411	710411	332620
Пловдив	399050	53500	87300	47200	117420
Разград	580418	145000	410000	57000	61600
Русе	704438	430712	563212	225193	281900
Силистра	437600	437600	437600	437600	392000
Сливен	361000	73200	102000	43600	227950
Смолян					
София-град					
София	11390				
Стара Загора	468500	84100	71900	34000	170050
Търговище	192100		140000	12350	26700
Хасково	147100	1500	1500	15000	16750
Шумен	444630	355530	362230	166600	190725
Ямбол	546450				205250
ОБЩО	12 611 209	4 425 694	5 371 258	2 987 009	4 245 291

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	1550				2400
Бургас	415474	81430	720	3000	218040
Варна	308917	48508		814	53497
Велико Търново	474934	53435	140	243	74153
Видин	338800	22310		940	25560
Враца	310934	4998		400	40602
Габрово	34210	6120	0	600	7720
Добрич	1006770	14750		3230	186866
Кърджали	1800	500			
Кюстендил	11910	2340	300	2040	3588
Ловеч	113590	14300		200	20080
Монтана	289057	15443		1910	50209
Пазарджик	35690	2930			15070
Перник	68560	5400	100		12200
Плевен	576007	90874	1800	300	65530
Пловдив	164820	12930	6700	14790	46800
Разград	402490	34071		600	116790
Русе	537922	36580	74	240	91544
Силистра	250000	29800		1500	64497
Сливен	229600	44300	100	2580	27200
Смолян					
София-град					
София	6100	1800			3490
Стара Загора	195550	23640	850	1000	78634
Търговище	106610	11450		90	24060
Хасково	48900	1350		1000	15400
Шумен	295268	44576	270	3400	92750
Ямбол	268870	14870			68990
ОБЩО	6 494 333	618 705	11 054	38 877	1 405 670